

OSZK

324.043

324.046

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

HUMOR A BŰNBEN

MEGTÖRTÉNT VICCEK

PESTI ANEKDOTÁK

SZOMAHÁZY ISTVÁN

BEVEZETŐJÉVEL

OSZK

Országos Könyvtár



SZERKESZTŐSÉG

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-UTCA 16—18.



Országos Széchényi Könyvtár

324.043

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

B 650/1979

LELTÁRI SZÁM

BEVEZETŐ.

Egy törvényszéki bíró (aki az irodalomnak is alapos ismerője) a minap különös kijelentést tett kávéházi törzsasztalunknál, ahol a fekete-kávéval együtt naponként egy-két eleven író is elfogyasztunk, még pedig mindig azok közül, akik véletlenül nincsenek jelen a társaságban. Ezt mondta:

— Igazi humor ma már csak a tolvajokban és a betörőkben van. Ha az íróknak annyi ötletük lenne, mint a csalóknak és a szédelgőknek, mindjárt megszűnnék a könyvpiac pangása . . .

Vajjon van-e valami igazság ebben a furcsa állításban? Van. Sőt természetes és logikus is, hogy így legyen. Igaz, hogy az író is az ötleteiből él, de mivel az ötleteit nem közvetlenül próbálja ki, hosszú időbe kerül, amíg a maga gondolatainak értékét vagy silányságát megtudja.

A szedők jó emberek, akik a rossz ötleteket is béketűrőssel kiszedik, a tördelő a humor nélkül szűkölködő croquist is rezignáltan elhelyezi az ujságban, a közönség akkor se küldi vissza a lapot, ha a humoros cikkekben minden van, csak humor nincs, sőt a szerkesztő egy darabig még a silány munkákért is gavallérosan kiutalja a honoráriumot. A különböző véleményeknek (melyek néha az erdélyi hegyek közt, néha a Száva partján alakulnak ki) csodálatos és hosszú időbe kerülő összetalálkozása szükséges ahhoz, hogy egy író ötletszegénysége végérvényesen kiderüljön.

A csalók és a szédelgők helyzete már távolról se olyan rózsás, mint az íróké. Az ötletesség náluk egzisztencia kérdése, még pedig nem a távol jövő egzisztenciájáé, hanem a máé és a holnapé. Az emberek, a tolvajok szempontjából véve a dolgokat, gyanakodók és rosszhiszeműek. Mindenki olvassa az ujságok rendőri híreit, s mindenki abban az illúzióban él, hogy az ő agyafurtságán megszűnik a gonosztevők furfangja. A csalónak tehát, aki nehéz pályáján babérokat akar szerezni magának, nemcsak hidegvérre és elszántságra, hanem genie-számba menő humorra és ötletességre is szüksége van. A banáli-

tás, melyből az író még hanyatlása után is jó darabig eltengődhetik, őt egyszerűen lehetetlenné teszi, s így az új és frappáns ötlet épp oly elengedhetetlen kellék a mesterségében, akár a bizalmat gerjesztő külső, vagy az angol betörőszerszám. Humor nélkül csak croquis-író lehet az ember, de csaló és szédelgő egy napig se lehet.

Ez az oka, hogy az igazi humor barátai ma már kapva-kapnak azokon a könyveken, melyek a tolvajok ötletességét illusztrálják. A román Maiorescu emlékiratait százezer példányban kapkodták szét az összes kultúrállamokban, s Voigt mester, a köpenicki cipőcsináló, hites vígjátékírókat ihletett meg a művelt és intelligens Németországban. És a közönségnek ez a derüs jóakarata tesz engem bizonyossá a felől is, hogy *Tábori Kornélnak* ez a legújabb kis könyve is egyike lesz a legkapósabb olvasmányoknak. A kitünő szerző, akinek *Székely* Vladimir rendőrfogalmazóval írt munkái valóságos oázisok a mételyként elterjedő detektív-irodalomban, ezúttal, komoly tanulmányai után mintegy pihenésképpen, a tolvajok, csalók, szédelgők humoros ötleteit gyűjtötte össze, azzal a bevallott céllal, hogy néhány jókedvű órát szerezzen nekünk, s azzal a bevallott tendenciával, hogy abban az öröktől fogva

tartó háborúban, mely a becsületes emberek és a kalandorok közt a világ teremtmése óta folyik, hasznos útmutatásokkal lásson el bennünket. Karonfogva vezeti végig az olvasót a csirkefogók arzenálján, melyből már annyi ravasz és győzelmes fegyver került ki. Ez a kirándulás nemcsak mulatságos, hanem hasznos is, s így bizonyos, hogy a cicerone mindnyájunkat őszinte hálára kötelez.

Szomaházy István.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

HUMOR A BÜNBEN.

Laikus ember talán nem is hiszi el, hogy abban a különös társadalomban, amelyet a tolvajok, betörők s más gonosztevők alkotnak, milyen kiváló, *bizonyos tekintetben* elismerésre méltó kvalitások észlelhetők.

Akárhány éleseszű és képzett ember van a bűnösök között. Hogy ötletes gonosztevő sok van, az régóta tudott dolog a kriminálisták sorában. S amit a tisztas társadalom tán legcsudálatosabbnak vél: van a bűn komornak tetsző világában mély humor és kacagtató vidámság is.

Különösen a rendőrtisztviselők tapasztalják, hogy a becstelenség lovagjai a büntető törvénykönyv paragrafusai között sokszor oly vidáman táncolnak, akár egy fodrászsegéd a Kisvigadó álarcosbálján.

A maga nemében klasszikus alak például az a vén betörő, aki elgyengülve, ügyességét elvesztve, az utóbbi években minden ősszel pontosan a főkapitányságra került „lopás kísérlete miatt” — de mindig csakis emiatt.

Tavaly a jólelkű *Lévai* kapitány, aki éppen inspekciós volt, szemrehányó hangon rászólt:

— Ejnye, ejnye *Vörös Kánya*, ilyen könnyen rajta kapnak?

— Magam is rajta voltam, hogy elfogjanak.

— Ugyan?

— No, mert jó élet a tolvaj-élet, de — csak nyáron. Ilyenkor, ha keményre válik az idő, nyugalom és csöndesség kell a *Vörös Kányának*. A börtönben jó meleg van s a mai korban a bánásmód, étel is jobb már, mint az én siheder-koromban volt . . .

— Mégis nagy kujon maga!

— De még azt is elárulhatom, — folytatta az öreg konfidensül — hogy vigyázok a munkánál. Jól ki van számítva, *mi jár érte*. Éppen a kikeletig maradok mindig a hűvösön, vagyis inkább a melegen.

A GUTA.

A *Vörös Kányá*-val történt meg, hogy beállított egy Andrássy-úti kávészalon lakására olyan időben, amikor a házigazda felesége egyedül volt otthon. Lélekszakadva kiáltotta:

— Borzasztó, kezit csókolom, borzasztó! A nagyságos úr, jaj a nagyságos úr . . .

Az úrinő megijedt s rosszat sejtve, dobogó szívvel vágott közbe:

— Az istenért, mondja hamar, mi történt vele?

— Megütötte . . .

— Mi? Mi?

— A guta!

Az asszony majd elájult s az idegen öreg bácsi sajnálkozva vigasztalta, hogy hiszen nem halt meg, orvos is volt a kávéházban, aki ápolás alá vette.

Természetes, hogy a hű feleség rohant, amilyen gyorsan csak tudott, a kávéházba. Odaérve, éppen az ajtóban állva találta az urát. Nagy szemeket meresztett rája.

— Hát te . . . itt állsz? — kérdezte, amikor nagysokára szóhoz jutott.

— Miért ne állnék? De hát te mit akarsz itt ilyenkor?

— Hát . . . nem ütött meg . . . a guta?

— No hallod . . . rossz vicc.

A derék feleség örömében sírva fakadt s a férje nyakába borult, ami nem csekély föltűnést keltett az élénk helyen. A férj pedig — mi tagadás! — kissé ostoba arccal nézett körül s fokozódott a zavara, amikor a nő egyszerre a homlokára csapott és kétségbeesetten kiáltott föl:

— Kezdem érteni . . . a gazember!

Aztán megragadta a férje kezét és sietve vonszolta magával — a lakásba. Útközben még lihegve mondta:

— Biztos, hogy betörő!

Az úgynevezett finom női ösztön helyesnek bizonyult. A lakást földúlva, a szekrényeket nyitva és kifosztva találták. Pénz, ékszer hiányzott.

Az egyik szekrény ajtajára pedig valaki gombostűvel papírdarabkát tűzött föl, amelyre ez volt ráírva:

Tisztelt Nagysád!

Beismerem, hogy föllentettem. Becses férjét nem ütötte meg a guta. De talán megüti, ha szétnéz itthon. Pá, pucikám!

Az ismeretlen tettes.

A TOLVAJPOÉTÁK.

Nem ritka dolog, hogy a betörők tettüknek színhelyén írást hagynak hátra, amely sokszor ötletességüknek bizonyossága. A Majtin-féle Koronaherceg-utcai ékszeres-boltban például ezt hagyták hátra — szintén ismeretlen tettesek:

Munkánkat a zsákmány valóban megérte,
Volt itt ékszer elég; óh köszönet érte!
Vigaszára annak, kitől el lett véve,
Iszunk majd estére az egészségére!

A mult január elsején történt, hogy egy este

tizenkét helyen törtek be, követtek el lakásfosztogatást. Három lakásban finom, divatos névjegyet hagytak hátra. Ezzel a szöveggel:

B. U. É. K.

A mienkhez hasonló szerencsét!

A betörők.

Ez nem volt szerencsés ötlet, mert a rendőrség éppen a névjegyek révén nyomozta ki a humoros tetteseket. Valamennyien börtönbe kerültek. Vezetőjük egy Offenthür nevű hirhedt zsi-vány volt. Ennek a familiája valósággal unikum a rendőrségi annálesben. Apa, anya, tizenegy gyermek: mind betörő, vagy efféle. Az egyik fiú képzett aranymíves, a másik geniális hegedűs volt, a harmadik nagy jövővel biztatóan kezelte az ecsetet, a legidősebb leány bájos táncosnő volt; de végül egytől-egyig bűnbe estek és a családnak mindössze csak két tagja van, aki nem ro-vott multu. Az egyik tudniillik nyolc, a másik öt esztendő. Lombroso tanár, ha ismerné őket, bizonyára gyönyörűségét lelné a családban, kivált ha a huszonötesztendő Rudit tanulmányozhatná. Ez öt-hat évvel ezelőtt nem egy költeményt írt, amit a lapok is közöltek. Ha szerencsésebben alakulnak az élete viszonyai, tán egy Gorkij Maxim, vagy Rosenfeld Morris lett volna belőle. Sajnálom, hogy éppen az a két verse, amely birtokomban van, tolvajnyelven íródott s így nem érde-

mes a közlésre; eredetiben a laikusnak érthetetlen, lefordítani pedig nem lehet, mert elveszti a „zamatját“ s jóformán egész értelmét. Más fajtájú műve ez a versecske:

Vallomás.

Mért nem koronázza siker
Munkám, fejem törve jóba,
Miért nem vagyok én Jupiter
És mért nem vagy te Európa?
Mért nem ragadhatlak én el,
Mint a pogányisten a lányt?
Nem bírok szívem hevével
S szerelmi vágy hiába bánt.
Am ha téged nem vihetlek
— S itt bús lészen a verstéma —
Elviszek minden pénzt, ékszer,
Jupiter is ezt tenné ma . . .

A rímelő férfiú ugyanis betört egy színésznő lakására s minden pénzét, ékszerét ellopta, cserében a „Vallomás“-t hagyva az éjjeli szekrényen. A tolvajpoéta az utóbbi időben már csak eféle bűnügyi költészettel foglalkozik . . .

Töméredek ilyen humoros epizódja van a tolvajnépnek. Még a sír szélén sem hagyja el egyik-másik betörőt a humor. Akadt gonosztevő, aki az

epitáfiumát is megcsinálta. Egy sírverset köz-
lök itt:

Itt nyugszik a jó Kasza Pál,
Miután ő annyit lopott,
Ellopta őt most a halál,
Amely rajta is kifogott.
Álkulccsal ment a mennyországba,
Enélkül nem járt sehova,
Hogy betörjön a másvilágra,
Ha nem eresztik be oda!

Nagy derűtséget keltett az a vers, amelyet
néhány évvel ezelőtt Lantay városház-utcai
fűszer- és csemege-boltjában hagytak hátra a be-
törők. A vers így hangzott:

A lét vagy nemlét nagy kérdése ez:
Ki volt az, aki itt betört?
A rendőrségnek súlyos gondja lesz.
Állítson ide máskor szemes őrt,
Vigaszul itt hagyom a botomat:
Legyen mivel ütni a nyomomat!

A rímkovács elfelejtette, hogy „ne sutor
ultra crepidam“. Éppen a vers vezette nyomára
a rendőrséget. S a komikumot tetézte az, hogy
a betörő — maga a bolttulajdonos volt. Persze
lecsukták.

A BOLONDOK SZERKESZTŐJE.

Még szerkesztő is akadt a gonosztevők között, Bokor Oszkár szélhámos, aki báró P. Pál néven sok gazságot követett el. Igazán speciális lapot szerkesztett. Báró P. rendelkezésemre bocsátott pár példányt, amelyhez akkor jutott hozzá, amikor leleplezték a nevével visszaélő Bokort.

A lap címe: *Bolondgombák*. Az örültek házában jelent meg. Bokor ugyanis örültséget szimulált s megfigyelés végett a lipótmezei országos elmegyógyító-intézetbe került.

Ime egy kis költői szemelvény a hetilapból:

Népdal-variáció.

Iszogatok, dalolgotok,
Azt mondják, hogy részeg vagyok.
Ha mondják, tévednek nagyot,
Mert én bizony bolond vagyok!
Nem tagadom, minek tagadnám,
Szélhámosnak szült már az anyám.
A hámból biz' gyakran kirugok
És betörök, lopok, koldulok.

A lapban, amely persze nem nyomdában, hanem csak másoló-masínán készült, még illusztrációk is voltak. Inkább élclapnak készült, mint szépirodalmi ujságnak. Volt is benne vicc elég. Például:

Melyik nagyobb hazugság?
Salgó főorvos elmegyógyász.

Vagy ez:

Salgó főorvos elmegy, ó, gyász!

Egyik se, mert Salgó sarlatán, nem elmegyógyász s ha innen elmegy, öröm, nem gyász!

Notabene: Salgó úr a tébolyda férfiosztályának szigorú főorvosa volt s így érthető az ellenszenv, amellyel a szerkesztő úr iránta viseltetett.

A „Bolondgombák“-ban jelent meg először ez a vicc is:

— Mi különbség van Vanderbilt és Harsányi kávék közt?

— Egy betű. Vanderbiltnek van öt milliárdja, Harsányinak pedig öt billiárdja.

Elvégre ez is tűrhető vicc egy — bolondtól....

A KOTELIKAS.

Eötvös Károly mesélte el valamikor az ő jól ismert törzsasztalánál.

Boda főkapitány még fogalmazó korában valatott egy görbelábú, kosorrú, ügynökformájú kis embert:

— Mi a neve?

— Zrinyi.

A fogalmazó meghökkenve nézett rá és kételkedve megismételte a kérdést, mire a vádlott nyugodtan válaszolta:

— Igenis, Zrinyi.

— Na . . . És a keresztnéve?

— Ondrás.

— A pokolba is! Magának a keresztnéve András? Hallatlan. És mi a vallása?

A vádlott emelt hangon, büszkén felelte:

— Kotelikas! . . . És ha ün mingyár' meg is pokkad, okar is kotelikas!

Zrinyi Andrást, aki tényleg katolikus lett, tiltott könyöradomány-gyűjtésért illetőségi helyére toloncolták — Munkácsra. Hisz' tetszik tudni?...

Országos Széchényi Könyvtár

A FEGYENC ÉS A GRÓFNÉ.

Fényes László hírlapíró társunk, akit gróf Tisza István panaszára egyszer — sajtóvétségért — az állam kosztjára fogtak, mesélte el ezt a történetet:

— A cellámat minden reggel egy rab söpörte ki. Mivel jóképű embernek látszott, néha beszédbe elegyedtem vele és kikérdeztem apró bajairól. Egy nap az emberem igen alázatos arccal állít be hozzám:

— Nagyságos uram, — mondja — adjon ne-

kem tanácsot. A pöröm újrafölvételét szeretném kérni és jó ügyvédet keresek.

— Hát aztán miért ítélték el kendet? — kérdem.

— Templomrablásért ítélték el három esztendőre, könyörgöm alásan. De nem tudtak rám bizonyítani semmit. Én nem vallottam, bizonyítékok sem voltak. Ha jó ügyvédem van, biztosan fölmentenek. De nagyon rossz ügyvédem akadt és ez volt a baj.

— Hát miért választott rossz ügyvédet?

— A méltóságos Almássy grófné ajánlotta, kérem.

— Almássy grófnő! Hogy került maga hozzá?

A fegyenc vállát vonogatta:

— Ösmeretlenül kértem tőle tanácsot. Azt hiszem, *jogom volt hozzá.*

— De miért?

— Hát csak azért, könyörgöm ássan, mert állandóan egy templomba jártunk. *Ő imádkozni, én meg rabolni.*

HA A FEGYENC UDVARIAS.

A pestvidéki törvényszéken esett meg tárgyalás közben S. ügyésszel, akit azóta már főügyésznek neveztek ki:

A vádlottak padján egy többször büntetett csirkefogó ült és mialatt az ügyész a vádbeszé-

det tartotta, egyszerre csak recsegés-ropogás hallatszott: az ügyész alatt összetört a szék.

Miközben a hallgatóság csendes derűltségétől kísérve, az ügyész föltápászkodott a földről, fölugrott a vádlott és ünnepies udvariassággal szólott:

— Megengedi, nagyságos ügyész úr, hogy följánljam önnek a helyemet?

AMERIKÁBAN.

Ez a kis történet *Gáspár* Ferenc dr.-tól való, aki kiváló útleírásával szerzett ösmert nevet magának.

Gáspár dr. sok évig mint fregatt-orvos szolgált a haditengerészetnél. Egy ízben hajójával Amerikában járt. A hajó több napra kikötött és Gáspár a hajó magyar tisztjeivel kiszállt. Bementek a városba, ahol vidám magyar kompániára találtak.

A tisztek kitünően mulattak a honfitársak körében és revánsképpen másnapra ebédre hívták az amerikai magyarokat. Az ebédet a hajón akarták rendezni. Úgy is történt. Pompás, pezsgős ebédet készítettek másnapra a tisztek és várták az amerikai magyarokat. Várták őket délig, várták egy óráig, de a vendégek csak nem jelentkeztek.

Végre két óra után egy küldönc érkezett. Le-

vélet hozott, amely a magyar tiszteknek volt címezve és amelyben a következő állt:

— Igen tisztelt urak! Nagyon köszönjük a szíves meghívást, de azt nem fogadhatjuk el. Szívesen költöttük volna el mai ebédünket az önök szeretetreméltó társaságában, de eszünkbe jutott, hogy a hadihajó büntetőjogilag magyar terület és nem szeretnők, ha az ebéd, amelyre meghívni szívesek voltak, a budapesti ügyészség fogházában végződne. Szíves elnézésüket kéri
az amerikai magyar meghívottak.

A SZOLGABÍRÓ ÚR.

Még egy amerikai história.

Pásztor Árpád, a jeles fiatal író tavaly Amerikában járt és hazatérésekor ő mesélte ezt a — ha igaz, ha nem — de jellemző történetet:

Volt itt valamelyik felvidéki vármegyében egy szolgabíró. Hatalmas úr, akitől rettegtek a parasztok. Egyszer egy legényt keresett, aki halálra sebesített egy embert, mert az szemére vetette, hogy sokat jár a felesége után. Bement a csendőrökkel a házba, de a legény már akkor elszökött onnét s meg sem állott Amerikáig.

Történt aztán, hogy a hatalmas szolgabíró rossz fát tett a tűzre s kénytelen volt elmene-külni. Amerikába szökött s ott abból tengette éle-

tét, hogy előfizetőket gyűjtött egy amerikai magyar ujságnak.

Egyszer betért egy magyar kávéházba. S kin ötlük meg legelőször a szeme: a legényen, aki ő előle szökött meg Amerikába. A szolgabíró egy pillanatra úgy képzelte, hogy újra hatalma van az emberek fölött, büszkén fölemelte a fejét s szigorúan a legény vállára ütött:

— Szökevény!

A legény megismerte a szolgabíró. Gunyosan mosolygott:

— Ön is itt, szolgabíró úr?

— Semmi tréfa, — mondotta ridegen a szolgabíró — végre megfogom magát . . .

Aztán ő is elmosolyodott és halkán tette hozzá:

— Megfogom — *előfizetőnek* . . .

A VICINÁLISON.

A vicinális-viccek mostanában körülbelül egy nívón állanak az anyósviccekkel. Más szóval nem illik viccet csinálni arra, hogy a vicinális lassan megy. Hogy mégis följegyezzük ezt az itt következőt, annak oka az, hogy nagy adag magyar politikatörténet van benne.

Tehát megy a vicinális lenn a Bácskában és lassan megy. Nyekegve, döcögve, kínosan vergő-

dik előre. Egy úriember unalmában faggatni kezdi a kalauzt:

— Miért megyünk ilyen lassan?

A kalauz vállat von. Már únja az ilyen kérdéseket.

— Hm — mondja az úr — és hogy csikorog minden! Talán a kenés körül van hiba?

Erre megszólal az öreg vasutas:

— Uram, — mondja — az nem baj. Hanem az a baj, hogy amikor építették ezt a vasutat, akkor *nagyon is nagy volt a kenés* . . .

A RAVASZ BOLTOS.

A boltokban dühöng a konkurrencia. Csodákat művel a kereskedői élelmesség, hogy a maga számára nyerje meg a vevőt. Egy nagykörösi gazdaembernek például a következő kis kalandja volt:

A Petőfi-utca boltsorai között bandukolt gyanutlanul, amikor az egyik ruhakereskedés ajtajából megszólítja a boltos:

— Jó napot, földi!

A jámbor vidéki nagyon megörvendett, hogy ebben a rengeteg városban is ismerősre talált és jókedvűen mondta:

— Adj Isten! Hát maga is Nagykörösre való? Sehogyse tudok visszaemlékezni magára.

— No né! Én is úgy vagyok vele éppen. Én

is elfelejtettem már a kigyelmed nevét. Nem Vas Jánosnak hívják?

— De nem bizony. Én Kelemen Mihály vagyok.

A boltos örvendezve mondta:

— Az ám, igazán. Most jut az eszembe, hogy maga az. Mikor utazik haza Nagykőrösre?

— Még ma. Éppen a gőzöshöz indultam.

— Ejnye be jó. Jőjjön be csak egy kicsit a boltba. Valami kis szívességre akarom megkérni.

Az atyafi nagylelkűen válaszolta:

— Ha szívesség, szívesen.

— Hát nézze! A nagykőrösi tiszteletes úr megrendelt nálam egy öltözet ruhát, itt van ebben a csomagban. Már most arra kérném, hogy vigye el neki. Így legalább megspórolja a postaköltséget, ámbár fizethetné, mert tíz forint volt az egész öltözet.

Az atyafi csodálkozva kérdezte:

— Tíz forint? No, már azt az olcsó ruhát magam is szeretném megnézni.

A boltos buzgó készséggel mászott föl a létrára.

— Épp itt van a párja. Csak ez az egy van még belőle, ezt egy orvos rendelte meg, de ha kigyelmed akarja, inkább adom a földimnek.

Végül az atyafi megvásárolta az öltözet párját és bucsúzkodásnál a boltos újra eszébe juttatta:

— Aztán ne felejtse ám el a tiszteletes úrnak átadni a csomagot.

Az atyafi önérzetesen válaszolta:

— Már hogy felejténém el? Többet is megtennék én az én tiszteletes uramér'.

Amint Nagykőrösre ért, első útja a tiszteletes úrhoz vitte, aki nagyot nézett, amikor meghallotta, hogy a pesti boltosától kapott egy öltözet ruhát.

— Nem rendeltem én ott semmit. No, de nézzük, milyen.

Kíváncsian bontotta ki a csomagot. — Egyébe se volt benne, összegyömöszölt papírrongynál. De a boltos, az jó vásárt csinált.

AZ OLCSÓ KÖNYVEK.

Egy facér kereskedősegéd furfangos módon szedett rá egy antikváriust. A fiatalember beállított a könyvesboltba s K. segéddel egy háromkötetes történelmi munkára kezdett alkudozni. A segéd a munka árát huszonkét koronában állapította meg, amit a vevő sokallott.

— Tudja mit, barátom, majd megalkuszom én a főnökkel, — szólt a fiatalember és hóna alá véve a három vaskos kötetet, bement a főnök elkerített szobájába.

Alig tartózkodott ott néhány percre, kijött, de már a könyvek nem voltak nála.

Távozóban azt mondta a segédnek, hogy

nem bírt megalkudni a főnökkel s így nem veszi meg a könyveket.

Alig, hogy elhagyta a boltot, kihozza a főnök a könyveket s átadja a segédnek.

— Olcsó vétel, — mondja elégedetten.

— Hogy-hogy?

— Csak nyolc koronát adtam érte annak a fiatalembernek, akit beküldött . . .

A GRÓF ÚR MULAT.

Egy este, abban az időben, amikor a színházi előadások már véget értek, gumikerekű bérkocsi állott meg egy előkelő belvárosi vendéglő előtt. Nagyúri eleganciával öltözött ifjú pár szállt ki a kocsiból.

A hölgy a legcsinosabbak egyike volt abban a világban, ahol mulatnak, a férfiú pedig a külsejéről ítélve előkelő világfi. A hölgy grófnak szólította, ami egyszerre szárnyat adott a kiszolgáló Ganimédeknek.

Szinte röpillt az egyik, amikor a monoklis úr odaszólt neki:

— Fizesse ki a kocsist és nyisson különszobát. Irroy-t hűtsenek. Egy-kettő.

A parancsoló hangon nyilvánított óhajtás gyorsan teljesült. Néhány perc múlva egy kis szeparé pamlagán csevegett a fiatal pár.

A kitűnő vacsorát jókedvűen költötték el; a

tapétás ajtón át minduntalan kihallatszott a könnyűvérű hölgy csengő kacaja.

Miután a szupé véget ért, a gróf úr bűvészkedéssel akarta mulattatni a kisasszonyt. Elmondta, hogy a világhírű Bosco képezte ki őt zsonglőrré, illetve eszkamotőrré.

A hölgy karcsú kisujjáról lehúzta legértékesebb gyémántgyűrűjét s biztosította róla, hogy roppant meglepő mutatvánnyal fogja gyönyörködtetni. Még egy százkoronás bankjegyre is volt szüksége, de ilyen nem volt nyilvánvalóan megtömött pénzesztárcájában.

Beszólította tehát a pincért:

— Mondja csak, öregem, van egy százkoronása? Egy bűvészmutatványhoz kell s nincs nálam ilyen bankó. Ezerkoronást fog majd váltani.

A pincér szolgálatrakészen sietett eleget tenni az óhajtnak s udvarias meghajlással nyújtotta át a pénzt:

— Parancsoljon, méltóságos uram.

— Jól van, elmehet. Tíz perc múlva, ha csöngetek, jöjjön be. Addig készítse el a számlát.

A gróf úr kis ideig szellemesen csevegett, aztán hirtelen eszébe jutott, hogy még valami tárgyra van szüksége a mutatványhoz. Ezért személyesen ment ki és — vissza sem tért többé.

A hölgy várta, várta vagy negyedóraig, de végre is elfogyott a türelme, s behívta a pincért. Ekkor derült ki, hogy a gróf elillant.

Magával vitte a százkoronást és a drága ék-

szert is. Úgy a pincér, mint a félvilági tündér följelentést tett ellene a rendőrségen. A rendőrség kiderítette, hogy az ismeretlen tettes — Strasz-nov Ignác, aki aztán még különb dolgokat is elkövetett.

JÓ KIS ÜZLET.

A New-York kávéházba beállított estefelé egy elegáns megjelenésű fiatalember. Feketét rendelt és miután megitta, magához intette Reisz Gyulát, a főpincért. Könnyed mosollyal mondta:

— Nézze, engem egy kis kellemetlenség ért. A pénztárcámat otthon hagytam és okvetlenül szükségem van ma este pénzre. Itt van a láncom és az óráim, adjon rá húsz forintot. Holnap majd köszönettel kiváltom.

Valóban le is oldotta hatalmas, vaskos aranyláncát, amelynek végén azonban egy egyszerű ezüst óra függött.

A főpincér nagylelkűen mondta:

— Az órát csak tessék leoldani, arra nincs szükségem. Az teljesen értéktelen holmi.

A fiatalember szerényen mondta:

— Nono! A gépezet kitűnő. De hát jól van.

Átadta a láncot, a pénzt hanyagul zsebre vágta és egy korona borraivalót dobva a tálcára, távozott.

Véletlenül egy közellakó ékszerész jött be

később a kávéházba és a főpincér dicsekedve mutatta neki a gyönyörű láncot.

— Mit gondol, mennyit ér ez?

Az ékszerész szakértő szemmel megnézte a portékát és hidegen válaszolta:

— Ötven-hatvan krajcárt testvérek között is megér.

— De uram! Ön talán tréfál?

— Talán sokallja? Egy jóra való rézláncot sehol sem vesz olcsóbban.

A főpincér földhöz csapta a láncot és dühösen kiáltott föl:

— És még én adtam vissza neki az órát!

AZ ÚJ FOGLALKOZÁS.

Egy fővárosi napilapban a következő apróhirdetés jelent meg:

1000 korona

havi jövedelemre tehet szert minden ember — otthon, munka és megerőltetés nélkül. Biztos siker. Válaszbélyeg egy korona.

G. okleveles mérnöknek szemet szúrt a szenzációs hirdetés s mivel hónapok óta állás nélkül ténfergett a főváros utcáin s minden becsületes

munkát hajlandó lett volna elvállalni, nyomban írt az apróhirdetésben megjelölt helyre, s mellékelte az egy koronát.

A válasz csakhamar megérkezett. A levélben csak ennyi volt:

— Tisztelt uram! *Tegyen úgy, mint én . . .*

A FŐHERCEG KÜLDÖNCE.

Alaposan becsapta Szily orvos-tanárt egy ügyes szélhámos. Elegáns megjelenésű fiatalember volt. Bemutatkozott, hogy ő az alcsuthi főhercegi uradalom hivatalnoka. Aztán elmondta, hogy fontos küldetésben jött. Az egyik főhercegkisasszony beteg és őt azért küldték ide, hogy vigye ki a tanár urat azonnal Alcsuthra.

Persze ez az elbeszélés nagy örömmel fogadtatott, leszámítva a lojális részvétet, amit a főhercegkisasszony rosszulléte okozott. Elvégre az embernek nem mindennap akad főhercegi betege, még ha egyetemi tanár is.

Rögtön kocsiba ültek, kihajtottak a pályaudvarra, azután beültek egy elsőosztályú kupa. De a fiatalember egyszerre fölpattant a helyéről.

— Tyüh, fékomadta! Majd elfelejtettem, nekem innen táviratoznom kell, hogy jövünk. Bocsanat, de leszálok egy pillanatra.

— Oh kérem, csak tessék.

— Tessék csak nyugodtan várni, mindjárt visszajövök.

A tanár úr tehát várt türelmesen. Várt, várt, de a fiatalember csak nem jött vissza. Ám mikor a vonat is elindult, a tanár úr még se mert a fiatalember nélkül bevonulni Alcsuthra és kiugrott gyorsan a perronra. Kereste mindenütt a társát, de nem találta. Bizonyosan eltévedt a szerencsétlen.

Búsan ment haza, ott aztán nagy meglepetéssel fogadták.

— Nini! Hát te nem utaztál el még sem?

— Persze hogy nem. Az a fiatalember eltűnt.

— Manót tűnt el. Épp most volt itt és azt mondta, hogy te küldted a felöltödért és a műszereidért. El is vitte.

Az egész történetben pedig csak az a vígasztaló momentum, hogy a főhercegi család mind egy szálíg egészséges volt. Csak a tanár úr lett rosszúl.

A FINOM CSEMETE.

A Baruch-cég irodájába egy fiú állított be nagy sírással. Odament az egyik hivatalnokhoz és zokogva mondta:

— Jaj, jaj! Meghalt az édes apám!

— Hát aztán ki volt a te édes apád?

— Bizonyosan ismerni tetszett. A sánta hordár, aki a börze előtt állt. Jaj, jaj! Meghalt és itt hagyott egy falat kenyér nélkül.

— Szegény! Hát meghalt a sánta hordár? No nézze meg az ember. Bizony kár volt érte. De nézd, fiam, én nem adhatok semmit, én nem vagyok rá följogosítva, hanem menj be a pénztárhoz, ő majd ad valamit.

A fiú bement, de egy perc múlva sírva jött vissza.

— Kidobtak! Egy krajcárt se adtak.

— Ejnye, hát ilyen keményszívű ez a pénztáros? No várj csak, itt van öt forint és eredj el a főnök úr lakására. Ott bizonyosan kapsz valamit.

A fiú elment. Néhány perc múlva meghatott arccal jött ki a pénztáros a hivatalnokhoz.

— Képzeld csak, a sánta hordár meghalt. Egy szegény árvát hagyott hátra. Adtam neki tíz forintot.

— Ön . . . ön adott neki?

— Hát persze! Elvégre az ember nincs köből. Szegény úgy sírt, de úgy sírt!

A hivatalnok nem szólt egy szót sem. Hiszen ha csalt is a fiú egy keveset, hát éppen ráfér az a pár forint.

Nemsokára bejött a főnök és ő is megilletődve ujságolta:

— Meghalt a sánta hordár. Szegény árva fiú

most volt nálam. Adtam a szerencsétlennek húsz forintot.

A hivatalnok még mindig nem szólt semmit, hanem elment a dolgára, a börzére.

Hát amint befordul a Nádor-utcába, valaki ismerős hangon köszön neki:

— Alászolgája, nagyságos úr.

Persze, hogy a sánta hordár volt. A hivatalnok megdöbbenve kérdezte tőle:

— Mondja csak, van magának fia?

— Csak volt.

— Hah! Talán az is meghalt?

— Meghalt az én számomra. A gazfickót tegnap elkergettem, mert minden megtakarított pénzemet ellopta.

Országos Széchényi Könyvtár

m MI A VALLÁS-EGYENLŐSÉG? */*

Az újpesti főrabbihoz beállított egy legény két tanú kíséretében és bejelentette, hogy át akar térni a katolikus vallásra. A főrabbi tudomásul vette a bejelentést és fölszólította, hogy két hét múlva jöjjön el újra. Ezt a törvény parancsolja így, mert hátha meggondolja a dolgot a két hét alatt.

A legény jámborul köszönt és alázatosan elkullogott.

A rabbi is el akart távozni hazulról fél óra

múlva és az előszobába ment, hogy magára öltse szép prémes bundáját. De a bunda nem volt sehol. Bizonyosan a legény vitte el.

Ebéd után, amint régi, kopottas kabátjában kiment az utcára, a plébánossal találkozott. A plébános lelkendezve beszélt neki:

— Képzelve csak, édes kartárs, hogy megjártam. Ma délelőtt megjelent nálam egy legény és bejelentette, hogy át akar térni a katolikus vallásra. Mielőtt az új vallást öltötte volna magára, előbb a vadonatúj télikabátomat vette föl és odébb állott vele.

— Milyen ember volt?

A plébános pontosan leírta, mire a főrabbi az ég felé emelte a szemét és áhítatosan szólott:

— No, akkor legalább *megvan a paritás!* Mert az én bundámat is ellopta a fickó!

CSALÁS A — TÖRVÉNYSZÉKEN.

G. E. dr., a sikkasztó ügyvéd, ugyancsak furfangos módon csapott be egy dúsgazdag gyárost. A gyárosnak, aki egy szót sem ért magyarul, pöre volt az ügyvédnél. Ez egy reggel fölke-reste őt.

— Kérem, szíveskedjék velem jönni a törvényszékre, most lesz az ön pörének a tárgyalása.

A gyáros el is ment és leült szépen a hall-

gatóság sorába. G. dr. pedig tárgyal, dikciózott, replikázott, de — egy egészen más ügyben. A gyáros minduntalan hozzáhajolt s megkérdezte sűgva:

— Was hat er gesagt?

Az ügyvéd aztán „megmagyarázott“ neki mindent alaposan. Hogy pompásan áll a pör. Az elnök éppen most helyeselte az argumentációját. A gyáros meglegedetten bólogatott:

— Sehr gut! Sehr gut!

Mikor aztán vége volt a tárgyalásnak, kíváncsian kérdezte G. dr.-tól:

— Also, was ist geschehen?

— Hát kérem, a tárgyalást elhalasztották, mert az elnök fölszólított, hogy tegyek le hatszáz korona előleget.

A gyáros kivette a pénztárcáját és jókedvűen mondta:

— Ha, das macht nichts. Da ist das Geld.

És kezébe nyomta a hatszáz koronát.

A MŰLÖKÉS.

Zöldi Márton, a mindig ötletes *Lucián* mesélte: Nyurga, sovány szőke ifjú állott *Füzesséry* bíró ítélőtanácsa előtt.

A vád az volt, hogy billiárdgolyót lopott a kávéházból. A kérdéses golyót a zsebében talál-

ták. Különben is rovottmultú ember. Már háromszor volt elítélve lopásért. Fantasztikus, jules-vernei modorban mesélte:

— Érthetetlen, tekintetes törvényszék, szinte hihetetlen.

— Mi a hihetetlen? — kérdi az elnök.

— Az, hogy miképp került a billiárdgolyó a zsebembe.

Az elnök gúnyosan mosolyog.

— Úgy került oda, hogy lopta.

— Soha! Minden más magyarázatot elfogadok, csak ezt az egyet nem. Mert először is, sohasem loptam . . .

— Ohó! Az iratok szerint . . .

— Bocsánat, elnök úr, nem hagyott kibeszélni, hogy sohasem loptam billiárdgolyót.

— De ezt a hátsó zsebében találták.

A vádlott sóhajt.

— Épp ez a rejtelmes. Csak egy magyarázatot tudok elképzelni.

— Halljuk!

— Azon az estén ott kibiceltem a billiárdasztal mellett. Érdekes párti volt. Két mester versenyzett. Sokáig néztem. Olvastam a pointeket. Egyszer valaki megszólított s én hátrafordultam . . .

— Nos? — kérdé az elnök.

— Nos, kérem, ekkor kerülhetett a golyó a zsebembe.

— Miképp?

— Az egyik játékos bizonyosan *rekuzét* csinált s a zsebembe húzta a piros golyót . . .

Az elmés ifjú hat hónapot kapott.

w/x A GAZEMBER.

Faludi Jenő dr. budapesti ügyvéddel történt meg a következő eset. Déltájban valami hírt akart közölni egy ékszerésszel, aki a kliense és telefonált hozzája. De épp az időtájban ebédelni futott haza az ékszerész és nem volt az üzletben, csak két ügyes, tanult — betörő. A hátsó ajtón törtek be oda. Egyikük visszacsengetett a telefonon:

— Halló! Mi tetszik?

— Halló! S. úrral akarok beszélni.

— Nincs itt.

— Hát ki beszél?

— Mi köze hozzá?

— Ejnye azt a . . . Hallja maga! Tudja meg, hogy én S. úr ügyvédje vagyok.

— Bánom is én! Engem ne zaklasson. Én nem érek rá. Sürgősebb dolgom is van nekem, minthogy a maga locsogását hallgassam! Gazember!

Az ügyvéd dühösen csapta le a kagylót és délután bosszút lihegve indult az ékszerészhez. Útközben megfogadta, hogy okvetlenül elcsapatja

azt a goromba alkalmazottat, vagy pedig visszaadja megbízatását, nem képviseli tovább a kereskedőt. Majd megmutatja ő, hogy vele nem lehet olyan hangon beszélni.

De mikor odaért, földúlt arccal fogadta az ékszerész. Kétségbeesve rebegte:

— Istenem, ma betört valaki hozzám.

Az ügyvéd meglepetve kérdezte:

— Mikor?

— Most délben, amíg hazaszaladtam ebédelni.

Az ügyvéd megbotránkozva mormogta:

— Ó, a gazember!

... Ő tudta, hogy mért mondta.

Országos Széchényi Könyvtár

AZ OKOS FÉRJ.

Egy budapesti nyomdatulajdonos, akinek föl-tűnő szép asszony a felesége, észrevette, hogy már hónapok óta minden nap eltűnik a kasszájából tíz-húsz forint. Kutatott, leselkedett, de sehogyan sem tudott a tolvaj nyomára akadni.

Gyanuja az inasára irányul, de mikor szólott róla a feleségének, ez ijedten válaszolta:

— Az Istenért, csak még ne szólj a rendőrségnek! Ma zsúr van nálunk, tudod és inas nélkül el nem lehetek.

— De hiszen akkor ma is lopni fog vagy húsz forintot.

— Hát hadd lopjon még egyszer. Húsz forintért nem mondok le az inasról a zsúromon.

A férj tényleg csak másnap szólott a rendőrségnek és két elbujtatott detektív valóban rajtakapta az inast, amint álkulccsal kinyitotta a kasszát és belémarkolt a bankókba.

Nosza, vallatóra fogták és beismerte, hogy már hónapok óta lopja meg így mindennap a kasszát. A gazdája elszörnyedve vallatta tovább:

— És mást nem loptál?

Az inas szemtelen vigyorgással válaszolta:

— De igen. Azonkívül elloptam a nagysága összes ékszereit.

— Az nem igaz, hisz valamennyi megvan!

— Hehehe! Csakhogy a briliánsokat mind kiszedtem belőle és üveget tettem a helyébe. A nagysága már három hónap óta üveg-ékszereket visel . . .

A gazdának egyszerre elkomorodott az arca. Eszébe jutott, hogy ha ezt most megtudja az asszony, kénytelen lesz új ékszereket vásárolni neki. Így pedig . . . így pedig . . . eh, a legolcsóbb csehüveg is briliáns lehet, ha megvan hozzá az illúzió.

Vészjóslóan súgta az inasnak:

— Gazember! Erről pedig ne szólj többet senkinek. A panaszt visszavonom.

AZ OLCSÓ PEZSGŐ.

Szegényes ruházatu ifjú állított be csomaggal kezében egy ügyvéd lakására és a nagyságos úrral akart beszélni. Bevezették az ügyvédhez:

— Kérem, — mondta titokzatosan — ne tessék kérdezni honnan, itt van egy üveg Mumm-pezsgó, odaadom egy forintért . . .

„Lopta“, — gondolja magában az ügyvéd, de azért megveszi a Mummot. Este megisszák. Valóban pompás, igazi Mumm.

Négy nap múlva ismét megjelenik az ifjú.

— Nos, mi van? — kérdi az ügyvéd.

Az ifjú titokzatosan:

— Pszt! Egy üveg Pommery!

— Az ára?

— Egy forint.

„Ezt is lopta“, — gondolja az ügyvéd, de ezúttal is elmulasztja furdaltatni magát a lelkiismeretével s megveszi a Pommeryt is egy forintért.

Este megisszák; valóban pompás, igazi Pommery.

A következő héten már türelmetlenül várja az ügyvéd az ifjút. Az meg is jelenik egy — puttonnyal.

— Nos?

Odasúg neki:

— Ötven üveggel hoztam. Pommery.

— Ára?

— Ötven forint.

Az ügyvéd lefizeti. Este kibontják az egyik üveget, cukrosvíz van benne.

Kibontják a másodikat, harmadikat, aztán valamennyit, — mindben víz van.

Ennyi az egész. Erkölcsös tanulságot marék-számra lehetne levonni az esetből, de ezúttal maradjon el. Ellenben álljon itt az erkölcstelen tanulság: a szerény ifjú számadása:

— Egy üveg *Mumm* került öt forintba, eladott egy forintért. Veszteség: négy forint. Egy üveg *Pommery*-veszteség szintén négy forint. Ez nyolc forint. Ötven *szüretlen víznél* nyereség: ötven forint. Tiszta haszon: negyvenkét forint.

Egyike az úgynevezett „befektetési csalás” legszebb eseteinek.

A SZEMBEKÖTÖSDI.

Mulatságos jelenet játszódott le tavaly a Lippert-féle Erzsébet-köruti vendéglőben. Már nagyon későn, a gazda távollétében megjelent ott öt elegánsan öltözött úr és kényelmesen letelepedett.

— Pincér, — kiáltott az egyik — valamit enni szeretnénk. Ha jól kiszolgál bennünket, busás borravalót kap.

A pincér, aki csak akkoriban került valahonnan vidékről Budapestre, szolgálatkészen hajlongott és sorra hordott föl előétkeket, halat, sültet, a legjobb borokat s mindent, ami jó és drága.

A pompás lakoma végével élénk vita kerekedett a vendégek között. Mindegyikük a zsebébe nyúlt, mert egyik sem akarta túrni, hogy a másik fizessen helyette.

— Mindent én fizetek, — mondta az urak egyike igen erélyesen.

— Nem, én fizetek . . .

— Elég legyen, — mondta a harmadik — én vagyok a legöregebb az asztalnál — s nagy megtiszteltetés a számomra, ha önöket vendégeimül láthatom.

Egyik szó a másikat, egyik udvariaskodás a másikat követte, de — úgy látszik — nem tudtak megegyezésre jutni. Végre is a negyedik, aki ez ideig hallgatott, így szólt:

— Ez mind nagyon szép, de hát a dolognak mégis csak véget kell vetni. Indítványozom, hogy döntsön a sors. Asztalkendővel bekötjük a pincér szemét, s akit megfog, az fizessen.

Az eszmét kitünőnek találták és nyomban végre is hajtották. A pincérnek bekötött szemmel az étterem egyik sarkába kellett állnia s mikor az megtörtént, a vendégek szépen csöndesen *ki-surrantak az ajtón*.

Nemsokára aztán megjelent a gazda. A pin-

cér, aki tapogatózva forgolódott ide-oda, megragadta a vendéglős karját és nevetve mondta:

— Ön fizet mindent.

A gazda ráívalt:

— Megbolondult maga, hogy itt szembekötösdit játszik?

Csak most látta a szerencsétlen pincér, hogy rútul rászedték és maga sietett a rendőrségre jelentést tenni. De a leleményes gavallérokat nem tudták kinyomozni.

KI AZ ÁLDOZAT?

Furcsa kis tolvajhistória történt nemrég a Ferencvárosban. A Vámház-körut egyik házának második emeletére tolvaj lopódzott be, vadászatot kezdván értékes tárgyra. De sem ezt, sem pénzt nem talált sehol és bár mindent tűvé tett, csak a szekrényben talált néhány ruhadarabot.

Legott meg is kezdte az átöltözködést, mivel a szekrénybeli ruhák sokkal jobbak voltak a sajátjainál. Hanem éppen abban a pillanatban, mikor saját szakadozott ingét jobbal akarta fölcserélni, lépéseket hallott az előszobában.

Mit tehetett volna egyebet? — az ágy alá bújt s ott — néma félelem közepett — hallgatta végig, amint a szoba ajtajának zárjában a kulcs megfordult, az ajtó megnyílt s a szobában valaki

motozott, keresgélt, majd néhány perc múlva távozott.

A tolvaj megkönnyebbülten fölsóhajtva előjött rejtekhelyéről és folytatni akarta az öltözködést, hanem — van-e gyarló ember, ki képes megküzdeni a lehetetlenséggel? — az egész szekrény tartalma ki volt ürítve, sőt még a tolvaj rongyos ruháit is — elvitte *egy másik tolvaj*.

A Nr. 1. most Ádám mezében képzelhető fatális helyzetben állt a szoba közepén, azt se tudva, mihez kezdjen? Iszonyú bizonytalanságából az ajtó nyílása zavarta föl: megérkezett a szoba tulajdonosa. Ez fülön csípte a jó madarat, aki szívének egész keseredettségéből kiáltotta:

— Hagyjon békén! Hiszen én vagyok a meglopott!

Országos Széchényi Könyvtár

UJHÁZI — A VÁDLOTTAK PADJÁN.

Ujházi egyszer a Hangli-kioszkban az új főpincért találta lemarházni, mivel komiszúl szelelő szivart kapott tőle. A pincér nagy smokk volt s bepörölte becsületsértésért. Méltó partnerre akadt a fiskálisában, aki *Polányi* járásbíró előtt így végezte a vádbeszédjét:

— Beigazoltatott és a vádlott által sem tagadtatik, hogy az általam képviselt panaszost *marhá*-nak nevezte. Kérem ezért szigorú megbüntetését. A büntetés kiszabásánál szerintem sú-

lyosító körülményt képeznek *a jelenlegi magas húsárak*. Esetleges pénzbírságnál kérem erre való tekintettel a büntetés összegének minél nagyobb fölemelését.

— Diszmarha! — dörmögte Ujházi, a bíró pedig leintette az ügyvédet:

— Rossz vicceket csinál. De ha már humor nál vannak az urak, talán békésen is el lehetne intézni a dolgot?

— Hát jó, megbocsátok! — mondta a főpincér.

— Köszönöm alásan, — szólt Ujházi — de most még egy jogi kérdést bátorkodnék föltenni. Kérem, bíró úr, azt se szabad mondanom a főpincér úrnak, hogy *ökör*?

— Bizony nem. Ez is csak becsületsértés.

— De egy ökörnek mondhatom, hogy „főpincér úr?” — *Országos Széchényi Könyvtár*

— Azt már teheti.

A mester gyorsan a panaszoshoz fordult:

— No hát, jónapot — *főpincér úr*.

AZ ÖRÜLT HERCEGPRIMÁS.

Olyan eset következik, amelyet néhai *Barna Izidor*, az *Esti Ujság* szerkesztője s a budapesti riporterek atyamestere mondott el a maga prakszisából.

Évekkel ezelőtt volt a Koronaherceg-utcában

egy előkelő üzlet; egyházi fölszereléseket árultak benne.

Igen előkelő külsejű öreg úr szolgálta ki benne a vevőket, akik többnyire a főpapság köréből kerültek ki. Szegényebb lelkésznek mi keresni valója is lett volna ebben az üzletben, ahol csupa drágaság csillogott.

Déltájt rendszerint egyedül volt a tulajdonos. Egyszer ilyen időben beállított az üzletbe egy fiatal pap.

— A hercegprimás úr ő eminenciája nevében jövök. Főpapi gyűrűre és ornátusra volna szükségünk.

A tulajdonos arca nyájasra derült, úgy mutatgatta a papnak első sorban is a gyűrűket. Csupa drága ékszer, ragyogó ékkövekkel kirakott műremek.

— Ennek ötezer, ennek négyezer, ennek háromezer forint az ára. Ez meg csekély ezer forint.

A pap nézte a gyűrűket és hogy még a gyanút is elterelje, hátratette a két kezét, úgy szemlélte a drágaságokat.

— No, de erre még ráérünk,— szólalt meg aztán a pap. — Talán előbb valami misemondó ruhát keresnék. De ő eminenciája bajosan fáradhat ide . . . az is körülményes volna, hogy a palotába vigyünk próbára a ruhákat, még a legjobb volna, — fordult a tulajdonoshoz — ha ön itt fölpróbálna egyet-kettőt. Az ön alakja úgyis hasonló

ő eminenciáéhoz s így könnyűszerrel megíthetném, melyik lesz a legjobb.

— Óh, kérem, nagyon szívesen. — S a tulajdonos, a tisztos nagyszakállu öreg úr kikereste a legdrágább misemondó ruhát. Csak úgy csillogott rajta az arany- és drágakő-hímzés. Fölpróbálta s nézte magát a tükörben.

— Ugy-e ez jó lesz?

— Igen, — felelt a pap — nézzünk mindjárt hozzávaló püspöksüveget is.

A tulajdonos püspöksüveget is tett a fejére, persze a legdrágábbat, kezébe meg drágaköves pásztorbotot vett:

— Na, most itt állok teljes ornátusban, azt hiszem, ez nagyon szép.

— Én is azt hiszem, hogy megfelelő, — hagyta jóvá a pap — s ezzel odalépett az üvegszekrényhez, melyben a főpapi gyűrűk voltak:

— Ugy-e, ez az ötezer forintos gyűrű?

— Igen, ez az, — válaszolt a tulajdonos, miközben maga is tetszelegve nézte magát püspöki ornátusában a tükörből.

— Helyes! — mondta a fiatal pap, majd fölhúzta ujjára az ötezer forintos gyűrűt, teljes nyugalommal az ajtóhoz ment és kilépett az utcára.

— De kérem, hova tetszik?!

Egy-két pillanatig megdöbbenve állt ott a tulajdonos, majd hirtelen észretérve, teljes főpásztori díszben kirohant az utcára, utána a papnak. Hosszú szakálla csakúgy lengett, amint rohant:

— Fogják meg! Tolvaj!

A déli járókelők összecsoődültek, a fiatal pap is megállt, s ő volt az első, aki kimondta:

— Szent atyám! Ez az öreg úr megőrült!

— Szegény! megbolondult, — mormolta a tömeg, s kiáltások hangzottak:

— Rendőr! Egy ember megőrült itt!

— Én nem vagyok örült! Engem megloptak!
Ez a gazember . . .

Persze, mentől jobban dúlt-fúlt, annál örültebbnek nézték. A fiatal pap pedig fölhasználva a csödületet, kocsiba ült és elhajtatott.

Mire a szakállas öreg megérttette magát, bottal üthették a furfangos tolvaj nyomát.

Országos Széchényi Könyvtár

„A KISFALUDY-TÁRSASÁGBAN.”

Hoznak valakit Kisfaludyhoz, az Alkotmányutcai fogház szeretetreméltó házigazdájához. Az ő ismert szelíd, atyai modorában szól rá:

— No, öreg, hát megint itt van? Ejnye, ejnye.

Az „öreg” elmosolyodik. Bánatosan szól:

— Kérem alássan, nagyságos úr, nem én vagyok a hibás abban, hogy itt vagyok. Én az utolsó pillanatig *folyton tagadtam* . . .

A NAGY JERGLIBEN.

Nagy jerglinek hívják tolvajnyelven a budapesti gyűjtőfogházat, amely minden tekintetben modernül berendezett intézet. Odavitték tavaly Klincsek Béla nemzetközi szélhámost, akihez *Vajna* igazgató rövid beszédet intézett s a többi közt ezt mondotta:

— Nálunk még a foglalkozását is szabadon választhatja meg. Azt a mesterséget tanulhatja, ami legjobban tetszik önnek. Nos, mi akar lenni?

Klincsek egy kicsit gondolkozott, aztán kibökte:

— Matróz!

EGY KIS KÜLÖNBSÉG.

Egy belvárosi nagy konfekció-üzlet tulajdonosa rájött, hogy az egyik segédje ellopott három vég selyemszalagot.

A dolog roppant meglepte a főnököt, mert a segéd a legrégibb alkalmazottja volt és mindig minden tekintetben kifogástalanul teljesítette kötelességét.

Amikor kérdőre vonta, a segéd töredelmesen be is vallotta tettét és térdenállva kért bocsánatot.

— Jól van, — mondotta a főnök — megbocsátok magának, mert mindig meg voltam magával elégedve. Nem jelentem föl, itt is maradhat az üzletben, de ezentúl becsülje meg magát. Az ellopott szalag árát azonban elsején le fogom vonni a fizetéséből!

A segéd boldogan hálálkodott és ment a dolgára.

Elsején a pénztárnok csakugyan levont a fizetéséből 24 forintot. A segéd bement a főnökhöz:

— Kérem, főnök úr, — panaszkodott — 24 forintot vontak le a fizetésemből a három vég szalagért. Hogy lehetséges ez?

— Már miért ne volna lehetséges? — kérdezte a főnök.

— Mert abból a szalagból csak hét forint egy végnek az ára. Tegnap is ennyiért szállítottunk belőle a Weisznak Temesvárra.

— Hja, barátom, — világosította föl a főnök — az más! A temesvári Weisz nem három véget lopott, hanem ötven véget — vett!

A LEÁNYKERESKEDŐ.

Az eset egy határszéli faluban történt, ahol táviróhivatal is van. A kis falu a román határszélen van, s útba szokták ejteni azok, akik Romániába utaznak. Egy pesti ügynök utazott nem-

rég arra. Üzleti ügyben ment Romániába és a faluban töltendő idejét arra használta föl, hogy egy pesti üzletfelének táviratot küldjön. A táviratban arra kérte, hogy szerezzen neki huszonöt darab olyan részvényt, amelyet a pesti tőzsdén nem jegyeznek: az Urikány-Zsilvölgyi Kőszénbánya Részvénytársaság részvényeit.

Hangzott pedig ez a távirat rövidség okáért a következőképpen:

Szerezzen azonnal huszonöt urikányt és küldje utánam Romániába. Blum.

Megérkezik a távirat Pestre, még pedig egy sajtóhibával. Egy szerény „k“ betű okozta a bajt, mely helyett a táviratban „l“ szerepelt. És most így hangzott a távirat:

Szerezzen azonnal huszonöt urilányt és küldje utánam Romániába. Blum.

A hivatalnok, aki a táviratot fölvette, épp eleget olvasott a Románia felé irányuló leánykereskedésről, és rohant a távirattal a főnökéhez. Szaladgálás lett, csengett a telefon, s az lett a vége, hogy távirat ment a falu csendőrségéhez.

Ami ezután történt, az már olyan, mint a párisi átlag-bohózatok harmadik fölvonása. Blumot a csendőrségre cipelték, a távirat eredetije előkerült, a postatiszt azzal mentette magát, hogy „urikányról“ még soha életében nem hallott, el-

lenben urilányról annál többet, mire Blum az egész társaságot meghívta vacsorára. Az esetet egy ismerőse beszélte el, aki hozzátette:

— Szegény barátomat épp azzal kellett gyanusítaniok, hogy leányokat akart venni, mikor szegény fejének négy — *eladó-leánya van otthon.*

DRÁGA BIZTOSÍTÁS.

Az Alkotmány-utca sarkán *Blau* találkozik *Grünnel*, aki nagyon szomorú arccal jön a törvénytársi palota felől.

— Baj van, Grün? — kérdi *Blau*.

— Barátom, — feleli amaz dühösen — soh'se biztosíts! Az Isten verje meg azokat a biztosító-társaságokat!

— Miért?

— Képzeld, barátom, négy évig fizettem pontosan a biztosítási díjakat, most nemrég leégett az üzletem és erre kaptam — *kétévi fegyházat...*

SZÉP KIS VALLOMÁS.

Szomaházy István, a ritka népszerűségű író, aki legelsőrangú, szellemes causeur is, — annyi pompás témával rendelkezik, hogy a kollégáit is sokszor ellátja. A publikum nem is sejti, hogy egész sereg ötletes cikknek, amely névtelenül, sőt

különböző jelzéssel lát napvilágot, a pazarló Szomaházy a gazdája. Tömérdék vidám históriája közül csak úgy találomra reprodukálunk egyet.

Ez a jelenet a törvényszéki palota harmadik emeletén, *Bakonyi dr.* vizsgálóbíró szobájában játszódott le.

Bíró (a vádlotthoz): Vallomástételre jelentkezett, tehát meghallgatom. Mit akar még vallani?

Vádlott: Tekintetes bíró úr! Erősen dohányos ember vagyok és most a dohányzás nélkül szörnyű kínokat állok ki. Kérem a tekintetes bíró urat, könyörüljön rajtam, adjon egy cigarettát, és én olyant vallok be, amit a bíró úr *ezideig tölem még nem hallott*.

Bíró (számításból-e vagy könyörületből, de megkínálja a vádlottat egy cigarettával, sőt gyufát is ad neki): Hát, jó!

Vádlott (mohón szívja, szinte lázas sietséggel. Mikor már körmét, száját is megégette a párányira szítt szivarka, búsan elhajítja).

Bíró: Nos, miután a szenvedélyét kielégítette, mondja el a vallomását.

Vádlott: Tekintetes bíró úr! Megvallom önnek, hogy mindig jól esett a dohány, de olyan jól, mint most, még soha.

A TÁRSADALOMTUDÓS.

Egy szociálpolitikai szemle szerkesztője és egy erdélyi úriember közt folyt le ez a levélváltás, mely a maga nemében felér egy jó vígjátékkal.

Az erdélyi úriember, aki csak passzióból foglalkozik a társadalomtudománnyal, egy napon a következő sorokat intézte a szemle szerkesztőjéhez:

Kedves barátom!

Olvasom lapodat és látom, hogy szívesen fogadsz cikkeket, amelyek arról szólnak, hogy egyes vidékeken hogyan uszorázzák ki a bankok a kisembereket. Nekem nagy kedvem volna tanulmányt írni arról, hogy mint teszik tönkre ezek a kisbankok a nemzetiségi szegényeket itt Erdélyben. Írd meg, hogy kell-e a cikk? Ölel barátod stb.

A szerkesztő ezt válaszolta:

Kedves barátom!

Nagyon szívesen látom a cikket, csak arra kérlek, légy szíves minden adatot pontosan összegyűjteni és áttekinthetőleg közölni a cikkben, hogy számadatok is támogassák a komoly közönség előtt igazadat.

Most aztán várt a szerkesztő. Várt, várt, de a cikk csak nem akart megérkezni. Mikor aztán elfogyott a türelme, fogta magát és ezt írta az erdélyi úrnak:

Öregem! Mi van a cikkel? Várva-várom!

Harmadnap jött meg a válasz a sürgetésre. Röviden és velősen volt írva és így hangzott:

Kedves barátom! Amint írtad, azonnal elkezdtem gyűjteni az adatokat. Az adatok szenzációsabbak voltak, mint sejtettem. A bankok hatalmas pénzeket nyernek s a kisember mind tönkremegy. Mikor már a kezemben voltak az összes hiteles adatok s láttam ezt az óriási nyereséget, amit zsebrevágnak, elhatároztam, hogy nem írom meg a cikket, *hanem magam is alapítok egy ilyen bankot*. Üdvözöl barátod stb.

Ilyenek nálunk az amatőr társadalomtudósok . . .

SZÉP KIS VIGASZ!

Az igazságügyminiszter látogatást tett a gyűjtőfogházban és sorra kérdezte a fegyenceket.

— Mennyi időre ítélték el? — szólt az egyikhez.

— Életfogytiglan.

— Na, hisz ön jól megtermett, erős ember, *biztosan kibírja*.

AKASZTÓFA-HUMOR.

A törvényszéki palota folyosóin sokszor vídám társalgás folyik a várakozó ügyvédek s a fülelő riporterek között. Néha egy-egy bíró is vetődik oda s meghallgatja az érdekesebb jogi eseteket. Ebben a kompániában szokta elhelyezni kis rémregényeit egy ifjú fiskális, aki szeret tódítani és Münchhausen lovaggal is vetekedik némely jogeset előadásánál.

Hallgatja nemrég egy jóhumoru öreg bíró is, de végre megsokallja s odaszól:

— Ez mind bliktri az én víg akasztásomhoz képest. Már t. i. én meg a szolnoki kollégáim 85-ben halálra ítéltünk valakit rablógyilkosság miatt. *Konyec* Józsinak hitták. A kritikus napon, amikor fölébresztették, megkérdezte:

— Milyen nap van máma?

— Hétfő, — szólt a börtönőr.

— Na, *szépen kezdődik ez a hét*, — jegyezte meg a delikvens.

Aztán bucsút vett övéitől s megtiltotta nekik, hogy a kivégzésnél jelen legyenek. A felesége, aki budakeszi sváb nő volt, szomorúan mondta:

— Tu gönnst teine' Familie aba' auch garnischt! (Te se *gönnolsz* semmit a családodnak.)

Az ügyész később gyöngéden megkérdezte Konyectől, hogy mi az utolsó kívánsága?

— Szeretnék *megtanulni angolul*, — felelte a derék férfiú.

— Sajnálom, nincs már idő.

— Hát mikor lesz a kivégzés? — kérdezte Konyec.

— Félóra múlva.

— Mi a szösz? Reggeli előtt, *éhomra*? Ez a halálom.

Megengedték hát, hogy jóllakjék. Aztán jött Kozarek bácsi a kordéjával s rögtön elindultak, mert a vesztőhely messze kint volt a határban.

— Nem lehetne elhalasztani? — kérdezte a szegény bűnös. — Épp ma olyan *heves főfájásom van!*

— Ne féljen, *hamar elmúlik*, — válaszolt a hóhér s a szomorú menet szakadó esőben indult el.

— Millen idő! Millen idő! — sóhajtott a rablógyilkos.

— Könnyű magának! — felelt a hóhér. — De *nekem vissza is kell még gyünni* ebben a komisz időben.

A pódiumot, amin az akasztófa állt, már egy nappal előbb megácsolták és amikor Konyec föl-sétált rajta, bosszankodva jegyezte meg:

— Disznóság, hogyan inog ez a deszka, hisz ez *valósággal életveszélyes!*

Kozarek bácsi aztán nyakára tette a kötelet.

Sose felejttem el, milyen udvarias ember volt ez a Konyec. Mielőtt fölhúzták volna, ezek valának utolsó szavai:

— Pardon, uraim, hogy önöknek *háta*t fordítok . . . *A mielőbbi viszontlátásra!*

9. A FURFANGOS ALPERES.

Dési Géza dr.-hoz, a jeles kriminalistához beállított évekkel ezelőtt az öreg *Grünspan* Móni, akinek sok baja volt már a törvényszéken.

— Mi van a Weisz-féle pörrel, ügyvéd úr?
— kérdezte.

— Bizony, valószínűleg elmarasztalják magát.

Grünspan egy kis pauza után ismét kérdezi:

— Mondja csak, doktor úr, nem küldhetnék a bírónak egy szép kövér libát? Most kaptam Paksról.

— Megbolondult, maga szerencsétlen?! Ha ilyet tesz, lecsukják vesztegetés címén.

— Jó, jó! — mondja Grünspan. — Csak úgy kérdeztem.

Pár nap múlva megnyerte a pört.

— Ilyen szerencsés alperest se láttam még, mint maga! — jegyzi meg az ügyvéd.

— Mit szól hozzá? — szól Grünspan a szemét hunyorgatva. — *Mégis elküldtem azt a libát.*

— Igazán? Erre vetemedett?

— Na ja, csak hogy *a Weisz névjegyét mel-
lékeltem.*

AZ ENYHÍTŐ KÖRÜLMÉNY.

A tolvajok magyarországi védszentje *Mózes* László ügyvéd, aki évtizedek óta sok száz gonosztevőt ellátott ingyenes jogvédelemmel. A lelkiismeretességéről valóságos legendákat mesélnek s az igénytelen külsejű kriminalista számtalan betörő javára elsikkasztott már egypár évi fegyházat. Mindig készen áll a védelemre; öt perc alatt „beugrik“ s már ismeri a tényállást. Nem csuda, ha olykor egy kicsit túlzásba is megy s egyszer például a következőket mondta védbeszédében:

— Tekintetes királyi törvényszék! Véden-
cem érdekében mint lényeges enyhítő körülményt
említem még föl, hogy a betörés alkalmával, mi-
dön a hatezer koronát kivette a Wertheim-szek-
rényből, föltörte a pultot is, kivette a főkönyvet
és hogy a differencia pontosan, rendesen konsta-
tálható lehessen, *a pénzt szabályszerűen elköny-
velte.*

A KIVÁNCSI VÁDLOTT.

Mielőtt a tárgyalást elkezdték volna, a vádlott — *Offenthürl* Lebi — fölszólal.

— Kérem a tárgyalás elhalasztását.

— Miért? — kérdezi az elnök.

— Védőt szeretnék, még pedig a rókaeszű Polónyi Géza urat.

— De hiszen maga rovottmultú gonosztevő, — szól az elnök — és tetten érték a zsebmetéskésnél. Mit mondhatna a védelmére akármelyik ügyvéd?

— Ja kérem, — cseveg a vádlott — épp azt szeretném magam is tudni!

HOL A NADRÁG?

Nyulánk, magas termetű, csinos szőke katonatiszt állított be egy szállóba, amely a Rákóczi-út elején van. Hosszú köpeny volt rajta, amely alul poros csizma látszott ki. Valószínűleg messzi útról, talán gyakorlatról jött a tiszt úr.

— Szobát hamar, — mondta a portásnak — de jó ágy legyen benne, a teremburáját, mert kutyamód fáradt vagyok.

Rögtön le is feküdt és jóízűen aludt reggelig. Nyolc óra tájban hirtelen nagy lármát csapott a fiatalember.

— Hol a nadrágom? — kérdezte dühösen az elősiető pincértől és szobaleánytól.

Nem tudtak róla. Kezdték keresni, de hasztalanul. A *puccer* megesküdött az összes szentekre, hogy ő nem látta.

— Amikor összeszedtem az ajtók elé kiakasztott ruhákat, hogy kitisztítsam, csak a kabátot meg a csizmákat találtam a hadnagy úr szobájánál. Még föl is tűnt, hogy a nadrág nincs ott.

— Elég disznóság! — kiáltott a tiszt. — Akkor éjjel ellopták. Vadonatúj, finom nadrág volt, a kutya-fáját. Teremtsék elő a föld alul is, mert jelentkeznem kell kilenckor a térparancsnokságon és nincs más nadrágom.

A botrány egyre nőtt, a tiszt dühe még inkább s udvariasan kérlelték, hogy legyen türelemmel. Egész kis nyomozást indítottak a szállóban, de eredménytelenül. Végre is egy civilnadrágot kerítettek a legközelebbi üzletből, a hotelier pedig, — aki már kard-affértől tartott, — mentegőzve szólt:

— Bocsánat, nem tehetek róla, de készséggel megtérítem a nadrág árát.

— Nem elég!

— Miért?

— Benne volt a pénztárcám is. Szerencsére csak negyvenöt pengővel.

— Kérem, azt is megtérítem, csak ne méltóztassék haragudni.

— Az már más!

Az affér így símán elintéződött — volna. De véletlenül arra járt *Sarkadi* detektív, akinek föl-tűnt a civilnadrágos katona és egy kis megfigye-

lés után rájött, hogy a tiszt régi ismerőse. Kiderült, hogy az illető Szlavek Jenő rovottmultu szélhámos. Nyomban lefülelte.

— Magával szemben, Dolfi bátyám, — mondta neki a fiatalember — mindig pechem volt. Nadrág nélkül jöttem ide és kibererrel távozom.

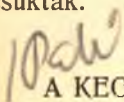
A főkapitányságon, ahol *Geguss* Dániel hallgatta ki, vidáman vallott:

— Télen jobban megy az üzlet, akkor civilben vágtam mellbe a szállósokat. De nyáron uniformisban kell az ilyet csinálni, mert a melegben föltünne a hosszúkabátos cibil.

— Szóval, nem először csinálta ezt a kis ügyet?

— Minek tagadnám, az én eredeti és többször bevált ötletem. Higyje meg, kedves kapitány úr, olyan naivak ezek a kövér fogadósok.

A jókedvű nadrág-szélhámost persze becsukták.



A KEGYELMES ÚR PÉNZZAVARBAN.

Ez a bohózat a *Balaton-kávéházban* kezdődött. Járt oda kártyázni egy tönkrement gentry, akinek a szalonkabátja, órája, lánca, gyűrűje zálogban van állandóan, de a régi jó ismeretségei még megvannak.

Nemrég odamegy ez az ember egy pénzügy-nökhöz, aki szintén kártyázni jár abba a kávéházba és aki már sokszor kérte a tönkrement

urat, hogy ajánlja őt pénzzavarral küzdő nagy uraknak. Azt mondja neki:

— Öregem, tudok egy kegyelmes urat, akinek mostanában egy krajcárja sincs. Adhatna neki kölcsön magas kamatra.

Az ügynök megörül:

— Ki az?

— A nevét most még nem mondhatom meg. Elég az hozzá, hogy arisztokrata és miniszter.

Az ügynök ragyogó arccal szól:

— És maga hajlandó engem odavinni ahhoz a kegyelmes úrhoz?

— Hogyne. De előbb beszélnem kell vele.

— Hát beszéljen vele.

— De így nem mehetek el hozzá. Ha kiváltja a zálogból a szalonruhámat, aranyórámat, láncomat, gyűrűmet, akkor szépen kicsinosítom magamat és elmegyek hozzá.

— Rendben van!

Az ügynök leszúrta a bankókat, amik erre a célra szükségesek voltak és boldogan várta az eredményt.

Megjön a gentry:

— Nem beszélhettem a kegyelmes úrral.

— Miért?

— Nem beszélhettem vele. Holnap újra megpróbálom.

Másnap megint jön:

— Ma se beszélhettem vele.

Harmadnap, negyednap is ezzel rázta le a nyakáról az ügynököt, akinek most már befekte-

tése is lévén az üzletbe, nagyon sürgette. Végre egyszer elvesztette a türelmét. Megrohanta az urat:

— Hallja most már aztán elég volt a kifogásokból. Künn vár a fiakker, maga majd beleül velem és elvezet a kegyelmes úrhoz. Majd beszélek vele én. Maga csak mutasson be neki.

A tönkrement úr beleegyezik. Beülnek a fiakkerbe, miután az úr egy címet súg a kocsis fülébe. A fiakker robog, robog, végre megáll a Dunaparton, egy kis kert mellett. Az úr leszáll és bevezeti az ügynököt a kertbe. Aztán így szól:

— Hát bemutatom a kegyelmes úrnak . . .

Azzal odaviszi a kertben álló szoborhoz és így szól:

— Van szerencsém bemutatni . . . Braun Jakab úr . . . *báró Eötvös József* . . . Most beszéljen a kegyelmes úrral, ha tud. Azt hiszem most már érti, hogy én miért nem beszélhettem vele . . .

Azzal otthagya az ügynököt az érc-miniszternél, elvágtatott és soha többé nem került a szeme elé.

A TRAGIKOMIKUM.

Egy pesti gőzmalomnak van egy deresedő fejű hivatalnoka, akinek a tiszteletére a minap bankettet rendeztek a kollégái. A bankett jubiláris lakoma volt, s ez azért érdemes a megemlékezésre, mert — mint a meghívókon olvasható volt — a

derék férfiú *tizenhét éves* szolgálati jubileumát ünnepelték.

Tulajdonképpen itt már vége is van a tréfás történetnek, ha egyáltalán tréfásnak lehet nevezni. Mert ami itt következik, az már csak magyarázat, még pedig szomorú magyarázat.

Ez a furcsa jubiláris szám: tizenhét, ami mindenre alkalmas, csak jubileumra nem, sokakat meglepett. Miért nem ünnepelték a férfiút két évvel ezelőtt? Tizenöt — ez legalább jubilárisan hangzó szám. Vagy vártak volna még három évig a lakomával: husz is szép szám, jubiláris szám.

Épp itt van azonban a baj. A derék ember tizenhét évig híven szolgálta a malmot és most elkövetett valamit. Az igazgató behivatta és rá-rivallt:

— Ön ki van dobva!

Az ember belenyugodott, úgy látszik, örült, hogy nagyobb baj nem lett a dologból. S miután látta, hogy az igazgató nem bántja, még ezt az egy kegyet kérte: csak akkor dobják ki, ha jubilált. Mert így elesett volna ettől a gyönyörű örömtől. Az igazgató megtette neki a szívességet, a barátai elintézték a többit, s így történt, hogy Budapesten megülték a világnak talán az első tizenhét éves jubileumát.

Énnél szebb és szomorúbb beamter-történetet tán még az orosz írók se tudnak kitalálni. Csak végig kell gondolni egy kicsit az egészet . . .

A NŐI TOLVAJOK.

Beszélgetés kereskedők közt. Két olyan kereskedő beszél, aki női divatcikkekkel kereskedik, mely cikknél tudvalevőleg annyi a lopás, mint semmi más üzletnél. Az asszonyok a legügyesebb és legjavíthatatlanabb tolvajok.

Azt mondja az egyik:

— Én már igazán nem tudom, mit csináljak. Évenként átlag tizezer korona áru holmit lopnak nálam. Hiába tartok külön házi detektivet, nem ér semmit.

— Én tudok egy módot, — mondja ravaszul a másik.

— Nos?

— Az apám találta ki, akinek rövidáru üzlete volt a Józsefvárosban. Három segéddel dolgozott és mind a három kancsal volt. És ha egyik-másik elment tőle, megint csak kancsal segédet fogadott. Egyszer megkérdeztem tőle, hogy mi ennek a célja. Hát megmagyarázta. Az asszonyok úgy lopnak, hogy a segédnek a szemeibe néznek. És abban a pillanatban, amikor a segéd másfelé néz, hamar elcsipnek a pultról egy darab selymet vagy egyebet. Nos hát, ha a segéd kancsal, akkor az asszony elveszti a fejét, mert sohase tudja, hogy hová néz. Nem is loptak abban a boltban soha.

